

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 75PP/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011879
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Vozár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3123011879.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci proti odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom B. D., E. XXXX/XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, samosudcom Mgr. Martinom Vozárom na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 15.01.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s použitím § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, zamieťa.

odôvodnenie:

Dňa 22.11.2023 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, datovaný dňa 20.11.2023 o jeho podmienéčné prepustenie. Návrh je odôvodnený tým, že mu vznikol nárok na podanie tohto návrhu a poukázal, že má prísľub práce u živnostníka F. F. a možnosť bývania na adrese trvalého pobytu. Po prepustení sa chce zamestnať a začať splácať škodu poškodeným. K týmto uvádzaným skutočnostiam pripojil aj príslušné listiny (potvrdenia).

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom zo dňa 05.12.2023 vyplynulo, že odsúdený je slobodný a má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity. Do väzby v ÚVTOS a ÚVV Ilava nastúpil dňa 18.12.2020 dodaním z cudziny. Počas väzby bolo zaznamenaná porušenie interných predpisov, keď dňa 01.02.2021 mal verbálny a následne fyzický konflikt s iným obvineným, čo bolo riešené prijatím potrebných opatrení. Bol v dispenzári psychológa. Dňa 14.05.2021 začal v ÚVTOS a ÚVV Ilava vykonávať trest a dňa 22.06.2021 bol premiestnený do ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde bol zaradený do diferenciačnej skupiny B. Počas adaptácie na výkon trestu bolo zaznamenaných viacero porušení interných predpisov. Dňa 12.07.2021 porušil časový rozvrh dňa, keď sa svojvoľne nezúčastnil výdaja stravy. Dňa 27.07.2021 porušil povinnosť plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom, keď z jedálne pre odsúdených vyniesol neskonsumovanú stravu, čo bolo riešené prijatím potrebných opatrení. V kolektíve odsúdených bolo zaznamenané porušenie interných predpisov, keď mal dňa 28.06.2022 fyzický konflikt s iným odsúdeným, čo bolo riešené dohovorom. Dňa 09.10.2022 porušil časový rozvrh dňa, keď sa svojvoľne nezúčastnil výdaja stravy, čo bolo riešené pohovorom bez uloženia disciplinárneho trestu. K trestnej činnosti mal spočiatku čiastočne kritický postoj vinu priznával, ale mal tendencie k jej externalizácii. Pod vplyvom penitenciárneho zaobchádzania si uvedomil a prijal svoje pochybenia. V súčasnosti preukazuje k svojej trestnej činnosti kritický postoj. Voľný čas trávi aktívne (športovanie, ústavná knižnica a iné) a zapájal sa aj do kultúrno-osvetovej činnosti formou vedomostných kvízov a niektoré aj organizoval. Pracovne je zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom a má požadované výkony. Vykonával na požadovanej úrovni aj práce pre všeobecný rozvoj osobnosti a bol ochotný pracovať aj nad rámec povinnosti. Za dlhodobé a zodpovedné vykonávanie služby bol 1-krát disciplinárne odmenený. Udržiava kontakt so sestrou a priateľkou. Odsúdený má v nich oporu. Doposiaľ bol 1-krát disciplinárne odmenený a disciplinárny trest nevykazuje. Program zaobchádzania plní s výnimkou bodu edukácia z dôvodu viacerých porušení ústavného poriadku. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy

trestnej činnosti. Podľa ústavu odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a jeho podmiennečné prepustenie sa neodporúča.

Súd na verejnom zasadnutí okrem vyššie uvedeného návrhu a hodnotenia ústavu oboznámil aj ďalšie listinné dôkazy. Spolu s hodnotením ústavu boli doručené aj skrátený výpis klienta a príslušné súdne rozhodnutia, pričom súd zabezpečil aj lustrácie k osobe odsúdeného. Z týchto listinných dôkazov v súhrne vyplynulo, že odsúdený vykonáva súhrnný 56-mesačný trest uložený v trestnej veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/27/2021 (pre zločin lúpeže so zbraňou a prečin krádeže), ktorý so započítaním väzby a výkonu trestu (pre ukladaný súhrn) vykonáva od 23.10.2020 predpokladane do 23.06.2025. Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie mu začala plynúť od 03.12.2023. Podľa lustrácie GP a lustrácie v databáze súdov v súhrne vyplynulo, že proti odsúdenému nie je v súčasnosti vedené iné trestné konanie. V odpise registra trestov má odsúdený 8 záznamov, s prevahou odsúdení v Českej republike, a to pre rôznorodú trestnú činnosť, jednak majetkovú trestnú činnosť (napr. pre krádež Okresným súdom Karviná sp. zn. 5T/150/2013 a Okresným súdom Ostrava sp. zn. 8T/57/2016), pre násilnú trestnú činnosť (pre lúpež Okresným súdom Partizánske pod sp. zn. 1T/27/2021) a pre sexuálnu trestnú činnosť (pre pohlavné zneužitie Okresným súdom Karviná sp. zn. 5T/26/2011 a Okresným súdom Kolín sp. zn. 1T/54/2019).

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí zotrval na podanom hodnotení. Od jeho vypracovania nedošlo k zmenám. Tiež uviedol, že odsúdený má 2 disciplinárne záznamy, a to pre porušenie interných predpisov zo dňa 01.02.2021, za čo mu bol uložený disciplinárny trest, ktorého výkon bol podmiennečne odložený a v skúšobnej dobe sa osvedčil a za vynesenie jedla z jedálne zo dňa 27.07.2021 bolo uložené ako disciplinárny trest pokarhanie, ktoré bolo na žiadosť odsúdeného po jednom roku zahladené.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu o podmiennečné prepustenie a poukázal, že po prepustení bude bývať u sestry a má príslub zamestnania, čo preukázal predkladanými potvrdeniami k návrhu. K hodnotením vytykaným porušeniam predpisov uviedol, že párkrát pochybil. Poukázal, že vo výkone trestu je po prvýkrát, a než sa s podmienkami zoznámí, urobil pár chýb. K vyneseniu jedla z jedálne uviedol, že išlo o rožok. K v hodnotení spomínaným konfliktom uviedol, že nemal konflikt, ale menšie strkanice, keďže vo výkone trestu sú ľudia rôznej povahy. Nikomu však neublížil a bol riešený pohovorom. Ku konfliktu zo dňa 28.06.2022 uviedol, že sa to malo stať v jedálni, kde sa snažil usmerňovať ľudí a jeden mu povedal, že tam nič robiť nebude, tak sa postrkali. Neboli to päste ani facky, len sácanie. Ku konfliktu zo dňa 01.02.2021 uviedol, že to bolo v ústave v Ilave, kde sa dostal medzi odsúdených z výkonu trestu a jeden chlapec sa snažil mu brať veci zo skrinky, tak sa bránil. V záverečnom návrhu poukázal, že sa nechce s nikým porovnávať, ale nemal jednoduchý život, o čom svedčí aj jeho register trestov. Nemal sa na koho obrátiť. Bolo ťažké zaradiť sa do života. Bol v detskom domove. Vie, že sú ľudia na tom lepšie, aj horšie, ale on na výber nemal. Mrzí ho to. Stalo sa a naspäť to už nevráti. Je rozdiel po 14. rokoch vyjsť z detského domova iba so 700 eurami. Bolo to ťažké. Svoje chyby si uvedomil. Nikto nevie, aké to je prejsť si život v iných topánkach. Ľudia s ním zametali. Keď sa snažil pracovať, nevyplácali mu plat a nemal na úhradu za ubytovanie.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí žiadal návrh zamietnuť, a to s poukazom na záver hodnotenia ústavu.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu a k nemu pripojeným prílohám a po oboznámení sa s ďalšími listinnými dôkazmi, ako aj po výsluchu odsúdeného zistil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe dospel k záveru, že jeho návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1 Trestného zákona dôvodný.

Z ustanovení § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súhrne vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania

sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne na povahu spáchaného trestného činu, ako aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, tak odsúdený, s prihliadnutím na údaje uvedené v skrátenom výpise klienta, už vykonal podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona potrebnú časť z výmery uloženého, nariadeného a vykonávaného trestu odňatia slobody, a to dňa 03.12.2023, kedy uplynuli dve tretiny z vykonávaného trestu.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, či odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, tak táto druhá podmienka nebola s prihliadnutím na správanie sa odsúdeného počas celého doterajšieho výkonu trestu splnená. Z hodnotenia ústavu vyplynuli opakované negatívne poznatky o správaní sa odsúdeného počas doterajšej doby pobytu vo výkone väzby a trestu, menovite opakované konflikty so spoluväzňami zo dní 01.02.2021 a 28.06.2022, nedovolené vynesenie jedla z jedálne dňa 27.07.2021 a opakované svojvoľné nezúčastnenie sa výdaja stravy v dňoch 12.07.2021 a 09.10.2022. Niektoré z týchto porušení boli riešené pohovorom, avšak porušenia zo dní 01.02.2021 a 27.07.2021 boli riešené disciplinárne, čo vyplynulo z vyjadrenia zástupcu ústavu na verejnom zasadnutí. Hoci tieto disciplinárne záznamy, ako vyplynulo z vyjadrenia zástupcu ústavu na verejnom zasadnutí, má odsúdený zahladené, tak ich uloženie nemožno prehliadnuť, keďže napriek dvom disciplinárnym záznamom (za skutky zo dní 01.12.2021 a 27.07.2021) dochádzalo k ďalším uvádzaným porušeniam ústavného poriadku. Síce išlo o menej závažné porušenia, keďže ani ústav neinicioval preradenie odsúdeného do vyššieho stupňa stráženia, avšak vysoký počet porušení ústavného poriadku (celkom 5 za obdobie cca 2 roky) preukazuje nedostatočnú schopnosť odsúdeného dôsledne sa podriaďiť ústavnému režimu, čo bolo zhodnotené aj ústavom, ktorý v hodnotení poukázal, že zo stanoveného programu zaobchádzania plní bod edukácia iba čiastočne, a to z dôvodu viacerých porušení ústavného poriadku. Z hodnotenia vyplynuli aj pozitíva (napr. 1 disciplinárna odmena za pracovnú činnosť v rámci čistiacich a upratovacích prác, dodržiavanie pokynov personálu), ktoré však neprevyšujú vyššie uvádzané negatívne poznatky pre opakované porušovanie ústavného režimu. Odsúdený v období od 09.10.2022 (od posledného porušenia ústavného poriadku) až doposiaľ (do konania verejného zasadnutia) sa nedopustil iného porušenia, avšak túto dobu cca 15 mesiacov nepovažuje súd za dostatočnú pre konštatovanie splnenia tejto druhej podmienky, pretože odsúdený s blížiacou sa lehotou na podanie návrhu o podmienené prepustenie prispôbil svoje správanie, a tak jeho správanie bolo podľa názoru súdu ovplyvnené skôr touto skutočnosťou, než zmenou vnútorného postoja odsúdeného k dodržiavaniu ústavného poriadku.

Splnená nebola ani tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu, a to aj s prihliadnutím k jeho trestnej minulosti, riziko jeho recidívy veľké.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol na skutočnosť, že odsúdený má podľa oboznámeného odpisu registra trestov viaceré záznamy, a to pre trestnú činnosť rôznorodého charakteru. V súčasnosti je síce po 1-krát vo výkone nepodmienečného trestu, avšak predchádzalo mu opakované ukladanie podmienených trestov pre opakovanú majetkovú aj opakovanú sexuálnu trestnú činnosť. V minulosti tak bolo na odsúdeného opakovane pôsobené miernejšími podmienenými trestami, ktoré však nemali na neho dostatočný vplyv, keďže sa opakovane dopúšťal páchania trestnej činnosti.

Odsúdený už v trestnej veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/27/2021 (na hlavnom pojednávaní aj v odôvodnení odvolania) poukazoval na svoju minulosť (ťažké detstvo, pobyt v detskom domove) a na rodinné zázemie (pozitívny vzťah a zázemie u sestry Dušany) a v tejto argumentácii pokračoval aj v konaní o návrhu na podmienené prepustenie, avšak nemožno prehliadnuť, že trestná činnosť (skutky z februára a marca 2015), pre ktorú bol následne potrestaný v trestnej veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/27/2021, nebola jeho poslednou, ale v jej páchaní pokračoval aj ďalej v Česku a bol súdne trestaný Okresným súdom Kolín sp. zn. 1T/54/2019 (sexuálne zneužívanie detí – pohlavné zneužitie pre skutok zo dňa 01.02.2019, hoci už v minulosti bol pre túto trestnú činnosť potrestaný Okresným súdom Karviná sp. zn. 5T/26/2011). Argumentácia odsúdeného poukazovaním na svoju minulosť (nehľadá

detstvo) tak skôr nasvedčuje k tendencii externalizovať zodpovednosť za svoje protiprávne konanie, avšak trestnú činnosť, pre ktorú bol potrestaný Okresným súdom Partizánske sp. zn. 1T/27/2021 a Okresným súdom Kolín sp. zn. 1T/54/2019, spáchal výrazne neskôr po dovŕšení 18 roku veku. Preto má súd pochybnosti, či je odsúdený schopný prevziať úplnú zodpovednosť za svoje konanie.

V súčasnosti ako pozitívum vyznieva podpora rodiny (jeho sestry a švagra), vrátane prísľubu švagra, že odsúdeného zamestná, ale vyššie uvádzaná trestná minulosť odsúdeného a tendencie externalizovať zodpovednosť sú skutočnosťami, ktoré preukazujú nesplnenie tretej podmienky.

Na základe vyššie uvedených skutočností nemožno v súhrne dôvodne očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia bude riziko jeho recidívy dostatočne eliminované.

Súd je toho názoru, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné v súčasnosti vo výkone uloženého trestu pokračovať, keďže opakované porušenie ústavného poriadku, trestná minulosť odsúdeného a jeho nedostatočné prevzatie zodpovednosti za svoje protiprávne konania predstavujú skutočnosti, ktoré nedávajú dostatočnú záruku, že by odsúdený v prípade podmieneného prepustenia viedol riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňa dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.